

Manteuffel, Jerzy

Papyri e collectione Varsoviensi : series nova

The Journal of Juristic Papyrology 2, 81-110

1948

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PAPYRI E COLLECTIONE VARSOVIENSI

series nova

edidit

GEORGIUS MANTEUFFEL

Papyri, quae hoc volumine comprehensae sunt, partim in Museo Berolinensi (Papyri Euripideae No 1 et 2, Sententiae Menandreae No 3) et in collectione privata Hugonis Ibscher (Fragmentum ad res forenses pertinens No 4) Berolini asserabantur, partim in expeditione Italorum Oxyrhynchi et in pago Arsinoitico repertae sunt (Instrumenta privata No 5-8).

Viris doctis Guilelmo Schubart, Achilli Vogliano, Hugoni Ibscher, Heinzio Kortenbeutel, quorum summa benevolentia olim factum est, ut eas papyros publici iuris in hoc volume facere possem, grates debitas ago.

Leopoli, mense Julio 1941.

1. — EURIPIDES, PHOENISSAE.

Inter fragmenta Euripidea, quae in papyris, ostracis, tabellis aetate posteriore perscriptis ad lucem surrexerunt, excerpta Phoenissarum saepissime leguntur. Quae reliquiae non solum e fragmentis voluminum chartisque ex usu scholiarum ad nos pervenerunt, sed etiam in opusculis vere popularis ingenii nonnunquam inveniuntur. Itaque in expeditione franco-polonica repertum est Apollinopoli Magna a. 1939 ostracon quoddam aetate Lagidarum posteriore perscriptum, quod continet cantiunculam in honorem Solis compositam versu intercalari “Ἡλιε, θοαῖς ἵπποισιν εἵλισσων φλέγα (Phoen. 3) bis repetito.¹

¹ Ostr. Edf. No 526, *Fouilles franco-polonaises, Rapports III. Tell Edfou 1939.* Tempestate ultimi temporis adhuc impediti sumus, quominus fasciculum tertium in publicum proferremus.

Vv Phoen. 529-534 in antiquissimo libro ad usum scholarum, quod adhuc nobis innotuit,² III saeculo a. Chr. n. scripto exstant, et scaena, unde hic locus petitus est in exercitatione quadam, quae ad versus componendos pertinet, imitatione exprimitur.³ Hermupoli repertum est folium e codice papyraceo s. VI inscriptum (Pap. Wirzburg. I), quod continet excerpta scholiorum ad Phoenissas a praeceptore quodam publico confecta.⁴

Praeter ea quae supra iam allata sunt haec Phoenissarum fragmenta aetatem tulerunt:

Ostracon rudi manu a discipulo quodam s. II a. Chr. n. perscriptum atque erroribus scatens continet vv 105-118 et 128-140.

Pap. Oxyrh. IX 1177 saeculi primi p. Chr. n. ineuntis exhibet vv 171-185 et 220-226.

Fragmenta voluminis saeculi alterius exeuntis⁵ (Pap. Ryl. III 547 et Pap. Oxyrh. II 224) exhibent vv 646-657, 1017-1043, 1064-1071. De hoc libro in hunc fere modum iudicaverunt editores: *The papyrus is sometimes superior to the MSS., but shares some of their blunders and introduces others of its own.* Tabella lignea (Pap. Rain. V, p. 74 et sq.) praebet vv 1097-1107 et 1126-1137 s. IV/V perscriptos.

Florilegium Euripideum in Pap. Argent. s. III a. Chr. n. confectum exhibet cantica Phoen. 1500-1736.⁶

Et denique in commentariis q. i. *The Journal of Egyptian Archaeology* I, 1914, p. 176 fit mentio de Phoenissarum fragmento V/VI s. in Collectione Ioannea asservato.⁷

² *Publications de la Société Royale Egyptienne de Papyrologie, Textes et documents* II, *Un livre d'écolier du III-e siècle av. J.-C.* édité par O. Guéraud et P. Jouguet, Le Caire 1938, p. XXIII et 14.

³ Norsa-Vitelli, *Annali della R. Scuola normale superiore di Pisa, serie II*, vol. IV (1935), p. 14-16.

⁴ U. Wilcken, *Mitteilungen aus der Würzburger Papyrussammlung, Abh. Preuss. Ak. d. Wiss. 1933, phil.-hist. Kl.* No 6, Berolini 1934, 7 sq.

⁵ C. H. Roberts, *Catalogue of the Greek and Latin Papyri in the John Rylands Library III*, Manchester 1938, p. 195.

⁶ Edidit W. Croenert, *Nachr. Gött. Gesellsch., phil.-hist. Kl.*, 1922, p. 17 sq., iterum edidit N. Lewis, *Etudes de papyrologie*, III, 1936, p. 52 sq.

⁷ Cf. W. N. Bates, *Euripides*, Philadelphiae 1930, p. 305 et Oldfather, *The Greek Literary Texts from Greco-Roman Egypt*, Madison 1923, p. 21.

Fragmentum, quod nunc e Pap. Berol. No inv. P. 11869 in publicum proferimus, exstat e volumine in parte recta inscripto. Servata est pars superior columnae 17 linearum; e columna praecedenti nihil nisi exiguae umbrae litterarum supersunt, quae ad versus Phoen. 1055-1059 pertinere videntur. Columna quae exstat a v. Phoen. 1079 incipit, unde vero sequitur, ut columna integra 24 vel 25 versuum fuerit, nam v. Phoen. 1075 in compluribus libris omittitur.

Scriptura proprius accedit ad manus quas cursivas appellamus et haud longe abest ab eis, quae apud Schubartium *Palaeogr.* tab. 30 et in *Pap. Gr. Berol.* tab. 30^b et 28, cf. etiam tab. 24 et 34^a, phototypice expressae sunt. Quibus tabulis collatis novum Phoenissarum fragmentum Berolinense s. II p. Chr. n. tribuerim.

Ex ipsa scriptura semicursiva, quae in hoc volumine adhibita est nec non e contextu parum diligenter a librario vel a magistro quodam fortasse ad usum scholarum exarato satis elucet exemplar hoc praestantioribus libris Euripideis per se deterius esse. Sed praeter nonnullos errores, qui manifesti sunt (vv 1 3, 4, 10, 11 bis, 13, 14), variae lectiones animadvertendae et vel una (v. 17 στρατιώτας pro ἵππότας Mss.) praferenda esse videtur. In v. 8 coniectura quaedam nostrae aetatis confirmatur (Ἀργείον δέρω pro Ἀργείων δέρω Mss.).

No inv. P. 11868

17 × 16 cm.

II s. p. Chr. n.

εστα[σι αθραυ]στοι και ουκ ανηρ<π>αστα[ι πολις

ηλ[θον] [ ] δε προς κινδυνον Αργ[ειου δορος

1080

απηγ[η] [ ] γ' επ' α]υτην αλ<λ>' ο [[κα]] Καδμ[ειων Αρης

κ<ρ>εισ[σων] [ ] κα]τεστη του Μυκηνα[ιου δορος

5 εν ειπ[ε] π[ρος θ]εων ετι Πολυνεικο[υς περι

οισθα [ως [ ] με]λει μοι και τοδ' ει λευσσει [φαος

ζη σο[ι ξ[υν]]ωρις εις τοδ' ημερας τεκ[νων

1085

ευδα[ιμ]ογ[ ]οιης . πως γαρ Αργειον δο[ρυ

πυλω[ν] απεσ[τ]ησα<σ>θε πυργηρουμ[ενοι;

10 λεξον γειροντα [ ] τυφλον ως κατα στεγας

ελθωσα τερψω τηςδε γης σεσω<σ>μενης

	επει Κρεοντος [ ] παις ο γης υπερθυγ[ων]	1090
	πυργων επ ακρ[ ]ων <σ>τας μελανδε[τον] ξιφος	
	λαιμωι διηκε[[τ]ηι δε γηι σωτηρ<ι>ον	
15	λογους ενειμαν επτα και λογαριτας	
	πυλας ε[φ] ε[πτα] φυλακας Αργειου δο[ρος]	
	[σος παις εφεδρους στρατ]ιωτας μεν [ιπποταις]	1095

Contextum huius chartae cum apparatu critico, qui exstat in editione Oxoniensi a Gilberto Murray confecta, contuli.

Paragraphi nonnumquam a librario perperam afferuntur: inter vv 1/2, 2/3, 4/5, 11/12 etsi persona mutatur, paragraphus neglegitur; inter vv 5/4 et 5/6 falso notatur.

In vv 2-14 mediis lacuna oblonga 1-2 litterarum, quae extenditur a superiore usque ad inferiorem paginae partem propter fila discissa antequam charta inscripta fuit, signo [] notatur.

1 Hiatus non semper vitantur, cf. v. 6; ANΗΡΑΣΤΑΙ Pap., cf. vv 4, 9, 11, 13, 14.

3. αλονα καδμειων Pap.: haplographia in ἀλλ' ὁ, dittographia secundo loco error librarii explicari potest; MSS.; ἐπ' Ἰές B.

4. κεισ[σων] Pap., cf. ad 1.; κρείσσον primitus M.

5. ετι Pap. ει τι MSS.: error librarii potius quam varia lectio, nam proceleusmaticus in quarto pede displicet.

6. μέλλει μοι V: μέλοι μοι A; τοῦδε] τοῦδε] VL.

8. Αργειον δορο Pap.: idem proposuit Fix, Ἀργείων δόρο MSS.

9. απεστήσαθε Pap. ἐπεστήσασθε L.

10. γειροντα errore Pap.: γέροντα MSS.

11. ελθωσα I. ἐλθούσα Pap.: εσωμενης Pap.

13. τας I. στάς Pap.

14. λαιμωι Pap.: λαιμών] λαιμών LP et primitus, ut videtur, B: πλοιῶν A; τῆσδε γης P; σωτηρον Pap.

15. ενειμαν Pap.: ἔνειμεν MSS.

17. om. A: σθις παις om. V; ἐφεδρους ιππίτας MSS.: δ' add. Grotius: Pap. quae εφεδρους στρατ]ιωτας exhibet rectam lectionem praebere videtur.

2. — EURIPIDES, ANDROMACHA.

Andromachae fragmenta uno solo excepto (Pap. Oxyrh. III, 449, vv 5-28, v. 7 omissus, 30-36, 39-48 e s. III p. Chr. n.) inter papyros, ni fallor, adhuc non surrexerunt.⁸

⁸ Cf. W. N. Bates, *l. c.*, p. 507; de fragmento Oxyrhynchico ita iudicaverunt editores Grenfell-Hunt: *The text seems to have been a fairly good one. An otherwise unrecorded variant occurs..., l. c.*, p. 101.

Nova charta Berolinensis (No inv. P. 13418) exhibet fragmentum codicis papyracei s. V p. Chr. n. inscripti. Quod fragmentum continet in parte aversa vv 1134-1142 et in parte quae recta dicitur vv 1164-1172. Manum cum illa, quae apud Schubartium, *Palaeogr.* tab. 101, nisi forte quod litterae in partem dexteram inclinatae non sunt, phototypice exprimitur, conferas velim.

Folium codicis integri exhibebat columnam circiter 30 linearum; ex eo insuper quod margo superior et margines ab utraque parte columnarum servati sunt vel restitui possunt, et quae fuerint dimensiones codicis integri elici fere potest: ad longitudinem columnae 30 linearum ca 21 cm duo margines ab utraque parte ad 3 cm addendi sunt, ex quo summa ca 27 cm efficitur; in latitudinem vero efficit pagina 17 cm. Ex quo autem sequitur dimensiones codicis Andromacham continentis has fere fuisse: 27 × 17 cm. At dimensiones codicum, quorum fragmenta ex ipsa antiquitate servata ad nos pervenerunt, in tres praecipue classes dividi possunt.

Ad primam classem pertinent ci codices, quorum longitudo latitudini respondet (1×1); ad alteram ei, quorum longitudo latitudinem bis efficit (2×1), et ad tertiam denique, quorum dimensiones ita se habent, ut 3:2, unde appareret codicem, cuius fragmentum Euripideum in charta Berolinensi exstat, ad tertiam classem pertinere.⁹ Ac codices, qui ad eam classem pertinent, a s. V p. Chr. n. praecipue divulgatos fuisse W. Schubart demonstravit.¹⁰

Fragmentum A (vv 1134-1142) ad Euripidis textum interpretandum nihil fere novi affert, nisi quod a libris manuscriptis leviter discrepat.

Plus valet fragm. B (vv 1164-1172), in quo, ut vv 1168-1170 veras lectiones vix continentes omittam, v. 1171 sq. mea sententia ad locum in libris corruptum emendandum aliquid confert:

αὐτὸς [δὴ πή]μασι κύρσας εἰς ἐν μοίρας συνέκυρσας.

⁹ Cf. W. Schubart, *Das Buch bei den Griechen und Römern*², Berolini-Lipsiae 1921, p. 131 et G. Manteuffel, *Charisteria Przychocki*, Varsoviae 1934, p. 110 sq.

¹⁰ *l. c.*, p. 133.

No inv. P. 13418

11 × 17 cm

V. s. p. Chr. n.

Fragm. A (verso)

σφαγῆς εγχω[ρου]ν βουπαροι ποδῶν [παρος
 δε[ι]γας δε αν [ειδ]ες πυρριγας φρο[υ]ρο[υμενου] 1135
 β[ε]λε[ι]γα πα[ι]δος ως δε νιν περιστ[αδον
 κυκ[λω] πατε[ι]γον ου διδοντες ανα[πνοας
 5 βωμου κενωσας δεξιμηλον εσ[γ]αραν
 το Τρωικον πηδημα πηδησας π[ο]δαιν
 γωρει προς αυτους τοι [δ] οπως πελ[ειαδες
 1140 ιερακ ιδου[σαι] π[ρος φυγ]ην ενωτ[ισαν
 πολλαι δ [επιπτον μιγα]δε[ι] εκ δε τρ[αυματων

Contextum, quem charta nova praebat, cum apparatu critico Gilberti Murray contuli.

1. βουπαροι errore videlicet Pap.: βουπόροι MSS.: σφαγῆς <τ> Hervagiana secunda.

2. δ' om. A V (add. V²); φορουμένου L (sed *ορ* in rasura scripsit *l*).

3. πα[ι]δος Pap.: suspectum esse censem Murray: ποδός MLO; νιν Pap. L V²: μν rell.

4. ανα[πνοας Pap. L: ἀπνοάς rell. MSS.

7. τοι δ' A V (*οι* supraser. V²): etiam in Pap. haec lectio subesse videtur.

8. ιερακ ιδου[σαι] Pap.

9. πολλαι Pap.: πολλοί MSS.

Fragm. B (recto)

εμν[ημονευσε δ ωσπερ ανθρωπος κακος
 παλ]αια νεικη πως αν ουν ειη σοφος 1165
 Και μην οδ' αναξ <— —> φοραδηγ
 Δ]ελφιδος εκ γης δωμα πελαζει
 5 τλ[ημων δ' ο παθων τλημων τε συ
 γε]ρον δεγη γαρ τον Αγιλλειον
 σκ]ημνον εις οικον ουκ' ως συ
 θε]λεις αυτος [δη πη]μασι κυρσας
 ει]ς εν [μοι]ρα[ς συνεκυρσας 1170

Dispositio membrorum discrepat inter hanc papyrum ac libros manuscriptos; in libris series anapaestica legitur, in papyro autem, etsi

anapaesti praeponderant, etiam cretici atque iambi et choriambi exstant.

3. δέδ' ἄναξ ζῆδη MSS.
5. τὴλημων δέ ο παθων τὴλημων τε σο — paroem. (?) Pap.: τὴλημων ὁ παθῶν, τὴλημων δέ, γέρον — dimeter anap. MSS.
6. γείρον δεχγή γαρ τὸν Αχιλλειον — ia ch sp., cf. Hipp. 146, P.; ναι σό· δέχγη γάρ κτλ. — dim. anap. MSS.
7. εις Pap.: ἐς MSS.: σκύμνον εις οικον ουχ' ως σο θέλεις — er er ch: σκύμνον ἐς οικον ουχ' ώς σο θέλεις — dim. anap. MSS.
8. αυτος [δη] πηματι κύρσας in Pap. extare videtur — paroem.: αὐτός τε κακοὶς MSS.: ἔκυρσας M O: πήματι κύρσας del. Koerner: πήματι κύρσας Verrall.
9. om. O Haun.: habuit Σ.

3. — SENTENTIAE MENANDREAE.

Sententiae veterum scriptorum iam inde antiquitus eligi solebant. Ita Epicharmi sententias tempore superiore collectas disposuit secundum testimonium Athenaei 648 D Axiopistus. Ceterum in Pap. Hib. 2 saeculo III a. Chr. n. ineunte perscripta exstat fragmentum florilegii, in quo sententia Epicharmi subesse videtur.

Tempore posteriore e poematibus gnomologicis florilegia, quae ad iuvenes instruendos praecipue destinata fuerunt, componebantur.¹¹ Sententiae Hesiodi, Theognidis, Phocylidis congestae ab Isocrate memorantur, sententiae vero ex memoria recitatae a Platone ceterisque afferuntur, illae praeterea Epicharmeae et Simonideae ac deinde Euripideae et Menandreae vel praecipue dilectae fuerunt. Inde ab saeculo IV ineunte collectiones gnomologicae secundum auctores vel argumenta, interdum ordine alphabeticō dispositae ad usum scholarum componebantur. Exemplar vetustissimum florilegii gnomologici praebet nunc Pap. Flinders Petrie II. 49^b tertii saeculi a. Chr. n. Cetera fragmenta huius generis aetate posteriore perscripta concessit Constantinus Horna in commentario supra citato.

Excerpta e diversis scriptoribus in florilegiis multifaria ratione compositis inter papyros conservata sunt.

Florilegia sine ulla certa ratione confecta in Pap. Friburg.

¹¹ Cf. Xenoph. Mem. I 6 14, Isochr. II 43 sq., Plat. Leg. VII 811 A, Aesch. III 115, Diog. Laert. VI 51 et imprimis commentarium Constantini Horna, RE. Suppl. VI (1935), p. 78 sq.

1, Pap. Tebt. 1 et 2, Pap. Berol. (BKT V 15) asservata leguntur.¹²

E contrario saepius inveniuntur talia, quae in argumentis disponendis certam ac definitam rationem produnt: Pap. Argent. (N. Lewis, *Etudes de Papyrologie* III, 1936, p. 52 sq. No 5) exhibet cantica Euripidea, Pap. Ross.-Georg. 1 p. 60 continet excerpta e fabulis Euripideis, sententias Charetis publici iuris fecit G. A. Gerhard, *Sitz.-Ber. Heid. Akad.* 1912, No 13, in BKT V 17 exstat florilegium Euripideum, in Pap. Giss. 152 (K. Kalbfleisch, *Raccolta Giacomo Lumbroso*, Mediolani 1925, p. 29 sq.) florilegium Menandream.

Et postremo nota sunt florilegia ex uno solo genere litterario confecta, quae ad haec secundum argumenta certa disponuntur: Pap. Petr. II 49^b exhibet epigrammata gnomologica et BKT V 20 A et B invectivas in mulieres e comicis et ex Euripide depromptas.

Qui loci saepius apud diversos auctores afferuntur et in uberioribus florilegiis aetate posteriore confectis interdum, et praecipue apud Stobaeum, exstant.

Praeter ea florilegia congesserunt O. Guéraud et P. Jouguet in libro supra laudato¹³ diversos locos ex auctoribus excerptos, qui in ostracis et papyris servati sunt et in florilegiis posterioris aetatis leguntur.

Sententiae Menandri monostichi iam pridem in papyris servatae ad lucem surrexerunt: anno 1906 publici iuris fecit Carolus Wessely fragmentum quoddam e collectione Vindobonensi (*Stud. Pal. u. Pap.* VI, 1906, p. 158 sq.), in quo sententiae Menandreae cum novo quodam argumento gnomologico connectuntur.

Carolus Kalbfleisch edidit e Pap. Giss. 348, quam s. II/III p. Chr. n. assignavit,¹⁴ fragmentum decem monostichos mutilatos continens. Columna servata exhibit sententias, quae ab ω littera incipiunt, unde sequitur ut collectio integra or-

¹² Praeter ea in antiquissimo libro ad usum scholarum quod adhuc notum est (O. Guéraud et P. Jouguet, *Un livre d'écolier du II-e siècle av. J.-C.*, Cairi 1938) florilegium uberiorius ex Homero, Euripide, epigrammatibus, poetis comoediae mediae aetatis compositum exstat.

¹³ P. XXVI et sq., cf. etiam P. Viereck, *Drei Ostraka des Berliner Museums, Raccolta Lumbroso* 1925, p. 253 sq.

¹⁴ *Hermes LXIII* 1928, p. 100 sq.

16
24
25
26
N 1. $\frac{1}{2}$ kg B C
T 2. P G T N A M I L C U H
1. m D X O V F Y Z R S
2. N B G E H J K L M P
3. Q R S U V W X Y Z
4. A B C D E F G H I J
5. K L M N O P Q R S T
6. U V W X Y Z

dine alphabetico disposita fuerit. Servata est pagina ultima subscriptione Μενάνδρου γνώματι munita. Inter 10 monostichos 5 iam pridem noti fuerunt, reliqui novi esse videntur. Quorum unus Diphilo, frg. 114 K., adscribitur. Cum igitur collectio sententiarum Menandri ceterisque admixtis ex s. II/III p. Chr. n. inter papyros exstare comperta sit, iudicium Alfredi Koerte rectum esse videtur in ostraco quodam II p. Chr. n. s. publici iuris in commentariis q. i. *The Journal of Egyptian Archaeology* VIII 156, facto, quod exhibit monostichos ordine acrostichorum dispositos cum una sententia e collectionibus mediae aetatis nota, Μενάνδρου γνώμας inesse.¹⁵

Insuper etiam H. Oellacher mentionem facit de Menandri monostichorum fragmento nondum edito e collectione Vindobonensi.¹⁶

Collectio sententiarum Menandri cum tardissime s. I/II p. Chr. n., sed verisimilius aetate aliquantum priore orta esse videtur. Quod fundamentum ex sententiis Menandri factum postea versibus a ceteris poetis depromptis novisque sententiis compositis auctum amplificatumque est. Eadem res perspicitur in illa Menandri et Philistionis comparatione,¹⁷ in qua praeter proprios poetae versus sententiae ceterorum auctorum, Euripidis praecipue, vel omnino novae afferuntur.

Fragmentum chartae Berlinensis (No inv. P. 16136), quod in hoc volumine in publicum proferre animum induxi, exhibet reliquias columnae undecim linearum ab utraque parte abruptae, etiam pars superior desideratur; margo in-

¹⁵ Cf. *Arch. f. Pap.* VIII. 259 sq. et A. Koerte, RE t. XV, 1931, et imprimis p. 716 sq.

¹⁶ *Griechische Literarische Papyri aus der Papyrussammlung Erzherzog Rainer in Wien von H. Oellacher, Etudes de Papyrologie* IV, 1937, p. 173, cf. nunc *Mitteilungen aus der Papyrussammlung der Nationalbibliothek in Wien* III et A. Koerte *A. f. Pap.* XIV (1941), 125 sq. No 971. Quod fragmentum I s. p. Chr. n. exeuntis continet 24 sententias monostichos Menandri ordine adverso ab ω littera scilicet usque ad α ordinatas. Ipsae Menandri sententiae ab auctore amplificatae afferuntur. Compositio quaedam a magistro quodam publico sententias Menandreis adhibitis confecta nunc in fragmento Vindob. I s. p. Chr. n. exeunte Pap. Vindob. 19999 B, Oellacher, *Mitt.* III, 39 sq. No 25, tab. No 1, cf. A. Koerte, *A. f. Pap.* XIV, 127 No 972 exstat.

¹⁷ Σύγκρισις Μενάνδρου καὶ Φιλιστίονος ed. Studemund, *Ind. lect. Vratisl.* 1887, cf. etiam W. Meyer, *Abh. Ak. Münch. phil.-hist. Kl.* XIX. I.

ferior scriptura vacat. Charta inscripta est in parte quae recta dicitur, pars aversa vacua est.

Parum probabile est, ut fragmentum hoc Berolinense partem voluminis integri sententias Menandri continentis faciat; pro certo fere habeo florilegii reliquias hic subesse, praesertim cum sententiae ordine alphabetico omnino careant et dicta, quae ad λόγον, λογισμόν, λύπην, ὥργήν pertinent, contineant. Prima linea nimis est mutilata, quin omnino restituи possit; singulae litterae quae exstant ad nullam Menandri sententiam aliunde notam quadrare videntur. Inter reliquias sententias decem tres novae esse videntur (2, 4, 6), ceterae iam antea e Monostichis vel ex Stobaeo notae fuerunt: v. 3 exhibet trimetrum a librario turbatum, v. 7 praebet lectionem Stobaei, cum in Monostichis varia lectio scripta occurrat, v. 8 continet sententiam Philemonis (cf. Pap. Giss. 348 et quae supra dicta sunt), sententia 10 nota est e Florilegio Stobaei, etsi in Monostichis non occurrit.

Fragmentum Berolinense s. II p. Chr. n. attribuendum esse puto. Scriptura manum haud inexercitatam prodit et inter eam quam librariam appellare solemus et cursivam vacillat; linea ultima in scripturam prorsus cursivam exit. Manus proxime accedit eis quae apud Schubartium, *Palaeogr.* tab. 81 et in *Pap. Gr. Berol.* tab. 28 phototypice expressae sunt.

Itaque in charta Berolinensi fragmentum florilegii sententias Menandri continentis quibus novae quaedam accedant ad lucem surrexit et sane vetustissimum, ni fallor, omnium quae adhuc nota fuerunt. Quod fragmentum II p. Chr. n. s. confert non nihil ad quaestionem de florilegia aetatis posterioris et illud Stobaei praecipue componendi ratione.

No inv. P. 16156

9,5×8,5 cm.

II s. p. Chr. n.

Tab. No I

[δραστικον]

δίκαιος ἐστιν οὐχ' ὁ πράττων μὴ ἀδικῶς

λογισμὸς μόνος ἐστὶ λύπης φάρμακον

οἱ μὲν ἐγεργοὶ μηδὲν φοβοῦνται τοὺς πόνους

ἄρ' ἐστὶ συγγενές τι λύπη καὶ βίος;

σαρῆς οὐκ ἔ]τι λογισμός, ἀλλ' ἐκεῖ τυχ[ών.
 λύπην γ]ὰρ εὖ]ν[ους] οἶδε θεραπεύειν λόγος.
 νόσον] π[οιὸν κ]ρείττον ἐστι<ν> ἢ λύπην φέ[ρειν.
 δογὴ φιλούν]των δὲ λόγον ισχύει χρόνον.
 10 δ μέγισ]τον ἀγαπῶν δι' ἐλάχιστ' <ἢ>ργ<i>ζεται].
 λόγῳ μ]έπεισας, φαρμάκῳ σοφωτάτῳ.

1. ἄν]δρ' ἀστικόν[vel ὥραστικόν[
2. supplevi e. g., cf. Men. Monost. 658 sq. Ἀνὴρ δίκαιος ἐστιν οὐγ' ἡ μή διδικῶν, ἀλλ' ὅτις διδικεῖν δυνάμενος μὴ βούλεται.
3. trimeter turbatus, nam scriba transposuisse verba videtur, cf. Mon. 515: λογισμός ἐστιν φάρμακον λύπης μόνος.
4. supplevi e. g., apud Menandrum non legitur; post lacunam 5-6 litterarum vestigium : vel γ litterae (nihil nisi hasta perpendicularis servatum est) perspicitur P.
5. Mon. 640 = Men. frg. 281, 8 K.
6. ἀλλὰ Pap.; supplevi e. g., apud Menandrum extare non videtur.
7. Mon. 519 = Men. frg. 591, 5 K. apud Stobaeum Flor. 115, 14 servatum; οἶδεν ιᾶσθαι λόγος; Mon., cf. etiam 559, 1 K.: λύπης ιατρός ἐστιν ἀνθρώποις λόγος.
8. Mon. 383 = Philem. 202 K.; νόσον δε πτλ. Mon.
9. Mon. 410: δογὴ φιλούντος μικρὸν (alii φιλούντων sicut in hac Pap.) ισχύει χρόνον.
10. Men. frg. 659, 2 K., cf. apparatus crit.; ἐργάζεται Pap. errore vide-licet pro δογίζεται scriptum: ἡ μέγιστον ἀγαπῶν δι' ἐλάχιστ' δογίζεται.
11. Mon. 513: λόγῳ με πείσον, φαρμάκῳ σοφωτάτῳ, Vind. 3 exhibet: μὲν πείσαι φάρμακον σοφώτατον, unde coniecit Meineke: μ' ἔπεισε φαρμάκῳ σοφωτάτῳ. Pap. lectionem rectam exhibere videtur.

iustus est non ille qui non iniuste agit
 consideratio sola est aerumnae remedium
 qui strenui sunt nihilo labores pertimescunt
 5 num est similitudo quaedam inter aerumnam et vitam?
 non item certa est consideratio, sed illuc consequitur
 aerumnam enim scit curare sermo bene affectus
 morbum multo melius est quam aerumnam tolerare
 10 qui nimie diligit minime irascitur
 verbo me persuasisti, remedio sapientissimo.

4. — LEGUM IUDICIALIUM FRAGMENTUM.

Fragmentum, quod summa liberalitate possessoris hoc loco publici iuris facio, pertinebat ad collectionem privatam Hugonis Ibscher Berolini asservatam. Origō huius chartae, quod doleo, mihi ignota est. Exstat hic fragmentum voluminis cuiusdam leges iudiciales continentis. Servata est columna 15 linearum a parte dextera abrepta et in parte inferiore valde mutilata; margo superior exstat pars vero inferior columnae desideratur. Singula capita paragraphis ter distinguuntur (post l. 4, 9 et in 14 media; in l. prima, etsi hic quoque caput novum incipit, scriba paragraphum notare supersedit). Spatium columnae in parte dextera laesae e l. 5-6 certe suppletis definire mihi contigit: desunt 5-6 litterae, unde vero sequitur columnam integrum 22-24 litterarum olim fuisse. Scriptura perspicua et elegans omnia indicia aetatis Lagidarum ineuntis prodit, cf. praesertim litteras β, γ, ν, π, τ, υ, φ, ex quo papyrum III s. a. Chr. n. medio vel exeunti tribuendam esse censeo.

Servata sunt capita tria, ex quarto autem nihil nisi exigua vestigia duarum linearum exstant.

In capite 1-o de cautione agitur interponenda, in 2-o de ratione agendi in casu contradictionis, in capite 3-o de vade in iudicium adducendo; quod fuerit argumentum capitulis quarti non liquet.

Volumen, ex quo superest illud fragmentum Ibscherianum, pertinet ad ceteros commentarios iuris consultorum, qui inter papyros ex Aegypti harenis ad lucem surrexerunt. Quorum notissima e Lagidarum aetate sunt illa Δικαιώματα Alexandrina,¹⁸ et Idiologi Gnomon ex aetate Romana.¹⁹ Sed imprimis hoc fragmentum novum cum Pap. Lille I. 29, quam olim ediderunt Collart - Lésquier = Mitteis, *Chrest.* 369 et P. M. Meyer, *Jur. Pap.* 71, conferendum esse videtur. Quae Pap. Lille in vico Ghôran reperta est et s. III a. Chr. n. ab editoribus attributa. Latitudo duarum columnarum, quae servatae sunt, eadem est fere atque in papyro nostra. Sed argumenta capitum, quod interest inter ambas chartas, perfectiora ac magis copiosa sunt.

¹⁸ Pap. Halensis I, ed. Graeca Halensis, cf. P. M. Meyer, *Jur. Pap.* 74 et 70.

¹⁹ BGU V 1, ed. W. Schubart, cf. Meyer, *Jur. Pap.* No 93.

HCCNEAKHACCA CONG
 ONTNUICATGTTYHIS EFT
 TMESEKANTOFFYAN KAR
 TWNT SDETER I TIGEF
 CANADTINCSA JATI NEN
 THICOSUN CAYNGEANAPETIA
 FANTOMA T KPINH
 DEXNCE YI TI BETHOM
 ANPPI COZICOSTRAKE
 EAMZ TONETT YOT
 ESI VADINNESE
 AYTS AN BOY
 LITCE WA DATE
 CT — EDN —
 — EAT

Fragmentum Pap. Lille I. 29 exhibit leges iudiciales civitatis cuiusdam Graecae in terra Aegyptiaca sitae (Naucratidos fortasse vel Ptolemaidos) et pars quae superest continet praescripta, quae ad ius servorum et illa praesertim quae ad eorum delicta pertineant.

Quod novum legum iudicialium fragmentum in Pap. Ibscheriana servatum haud parvi esse momenti ad res forenses in Aegypto investigandas evidenter appetit. Sed cum ex tempore sinistro fieri non posset, ut chartam a me descrip- tam scientia iuris civilis excellentibus ad commentarium subtiliore iuris cognitione praeditum componendum propone- rem, solum illud exemplar nonnullis notis a me instructum et, quantum mihi contigit, restitutum excrivere curavi.

Pap. Ibscher.

15 × 8 cm.

III s. a. Chr. n.

Tab. No II.

ησεν. <—> ἐὰν δὲ ἐλάσσονός τις . . .
 ον τῷ κατεγγυηθέντι, ἐξέσ-
 τω δὲ κατεγγυῶν κατὰ [δικασ-
 τῶν, ἢ ἐφ' ἑτέροις ἡ τις κρίνηται.
 5   ἐὰν δέ τινες ἀντιλέγω[σιν, πε-
 πείσθω ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὃ[φ' ἑτέ-
 ρων καὶ ὡς ἄγ κρίνῃ εἰσάγων
 δεχέσθω, ὑπηρετησάντων δὲ
 ἀλλοι[ς] κόποις οἱ πράκτο[ρες].
 10   ἐὰν δ[έ] τὸν ἔγγυον καλ[ῶσιν
 ἐπὶ [τὴν] γ κρίσιν, ἐξέστω [αὐτῷ
 λόγο[υς οὖς] ἀν βούληται [ποιεῖν,
 μηκέτι εξέστω ἀναδικῆσαι τὰ
 σημανθέντα]. — ἐὰν δ[έ] . . .
 15   αὐτὸς ἀγ[]

1. Iota mutum, etsi saepius in hac papyro notatur, tamen interdum a librario neglegitur, cf. 1. 6; ἐλάσσονός τις θῆ: vel fortasse ἐλάσσον ὅστις σχῆ: — in fine τι vel π legi potest.

3. Articulus saepius omissus esse videtur, cf., 4, 7 et Mayser, Grammatik, B. II 2, Berolini 1933, 22 sq. Suppl. Taubenschlag.

7. ὁ εἰσάγων = ὁ εἰσαγωγέος, cf. Meyer, *Jur. Pap.* p. 252, No 74. 40. No 78, I, cf. etiam No 93 cap. 40.

9. οἱ πράκτορες, cf. Meyer, *Jur. Pap.* p. 255, No 74, 47, 54 etc.

10. ἐὰν — παλῶσιν ἐπὶ τὴν κρίσιν: cf. P. Argent. I. 22, 11; P. Hamb. I. 29, 5; P. Lips. I. 38, I, 8.

13. ἀναδικῆσαι: cf. P. Lille I. 29, 4 ἔξεστω τῷ πορίῳ ἀναδικῆσαι.

14. τὰ σημανθέντα: cf. P. Tor. I col. IX. 12.

Cap. 1. Sin vero minoris pretii [aestimetur debitum] cautionis interpositae, liceat cautionem interponere de iudicibus, vel de ceteris, quae quis sibi eligat.

Cap. 2. Siqui vero contradicant, persuasum sit Alexandriae a ceteris et quoquo modo discernat qui causam introducit accipiat, in ceteris autem operis adiuventur executores.

Cap. 3. Sin vero vas in iudicium vocetur, liceat ei verba quaecumque velit facere, non liceat amplius provocare ea quae indicata sunt.

E capite quarto nihil nisi exigua vestigia in papyro persciuntur.

5. — BONORUM TRANSACTIO MATRIMONIALIS.

Charta Oxyrhynchica, cuius nihil nisi pars superior servata est, exhibet transactionis bonorum matrimonialis fragmentum. Manus tenuis, etsi subrustica, ad s. II p. Chr. n. medium pertinere videtur; ipsa charta, quod doleo, valde detrita ac mutilata in parte inferiore praesertim lectu est difficillima.

Syngrapha subiectivo genere dicendi confecta est.

Sponsor, cuius nomen in lacuna excidit, fatetur Theoni libertino se accepisse ab eo pro Dionysia eius filia nutrita (l. 7), quam in matrimonium duxit, varia ornamenta dotalia, vestitus etc., παραφέργων vero nomine (l. 19) diversam supellec-tilem. Cetera, quod dolemus, servata non sunt.

Ad eam novam chartam Oxyrhynchi repertam conferas velim ceteras pactiones nuptiales inter papyros servatas et praecepsue Pap. Oxyrh. II 267, III 496 et CPR 24 et 27,²⁰ P. Oxy. VI 905 et X 1273. Ad ipsum genus syngraphae cf. L. Mitteis, *Grundz.* 61-62 et R. Taubenschlag, *Lam* 94 sq.

²⁰ Cf. etiam L. Mitteis, *Grundz.*, p. 199 sq., *Chrest.*, p. 313 sq. et P. M. Meyer, *Jur. Pap.*, p. 40 sq.

Pap. Oxyrh.

15 × 9,5 cm.

II s. p. Chr. n.

[γ]ν Ἀπολλωνίου μητρὸς Ταχτοῦ τος ἀπ' Ὁξυρύγχῳ πόλεως Θέωνι ἀπελευθέρῳ Παῦσίριος

[γ]ν. ἀπὸ τῆς αὐτῆς πόλεως χαιρεῖν. Ὁμολογῶ κατὰ προσφώνησιν Διονυσίου Κάτων[ος]
 5 δι' ἐπιτηρητῶν τῆς περὶ τοῦ πρὸς Ὁξυρύγχῳ πόλεις] Σαραπίου τραπέζης ἔχειν παρὰ σοῦ τὰ ἀσφαλῆ μοι ἐπὶ τῇ τροφίμῃ σου θυγατρὶ Διονυσίᾳ μητρὸς Εὑδαιμονίδος ἀπελευθέρας Διονυσίου Κάτων[ος] γαμουμένην ἐμοὶ ἐν μὲν φερνῇ ἀλυσίδιον χρυσοῦν τετάρτῳ]ν ἑξ, δακτύλιον δμοίως τετάρτων δύο,
 πυνδάξιον δμοίως τετάρτων τριῶν, ἐνωτίων γρυσῶν πεινώτων ζεῦγος τετάρτης μιᾶς. ἵσως κομισάτω αὐτῷ τετάρτας [τρεῖς] ἐν συντιμήσει δραχμῶν δι[ακο]σίων δέ[κα] ἐπὶ τὰ καὶ ἴματια
 15 ἐν συντιμήσει δραχμῶν τε[σσαρά]κοντα, κλανίων ἀργυρῶν ζεῦγος. σακη[γὸν] καινὸν δραχμῶν δέκα τεσσάρων, ε . . . ν τιμῆς δραχμῶν τεσσαράκοντα τεσσάρων, ἐν δὲ παραφέρονται

20] . . . γαλκοῦν α, σι[τ]οδ[ογ]είον γαλκοῦν α
 ] . . . . η[ ]. κάδιον γα[λκ]οῦν, σκάφιν
 ] . . . . [ ] κλείστ[ρο]ν [ἀ]γνὰ σκεύη
 ] . . . . [ ]. κίβωτο[ν] ὄνης. εἴας
 ] . . . [ ] .. τω μ[ετ'] ἀλλήλων τ.
 25] ἑξ ἀλλ[ω]ν ἦ καὶ μη ..

sequuntur vestigia 3 linearum oblitterata

4. Ad κατὰ προσφώνησιν cf. P. Oxy. III 513, 37.

5. δι' ἐπιτηρητῶν, cf. P. Flor. I. 1. 26 = Mitteis, *Chrest.* 245, Meyer, *Jur. Pap.* 68; P. Flor. I 28, 7; P. Oxy. I 91, 8, VIII 1132, 11. Pap. Argent. 52. 3. 19. 27.

13. πεινωτῶν Pap.: cf. P. Oxy. X. 1273, 10: ἐνωτίων ζεῦγος ἔχον πείνας δέκα ὀλκῆς χωρὶς τῶν πεινῶν, cf. etiam P. Oxy. XI. 1449, 25 πεινάτιον.

.....Apollonii filius a matre Ταωτοῦς ex oppido Oxyrhynchorum Theoni libertino Pausiridis (.....) ab eodem oppido oriundo s. d. Fateor ad nomen Dionysii Catonis filii per inspectores tabernae argentariae ad templum Sarapidis Oxyrhynchi sitae me accepisse a te affirmata mihi de Dionysia a matre Eudaemonidis Dionysii Catonis filii libertina ex eodem oppido oriundi, tua filia nutrita, quam in matrimonium duxi, dotis nomine catenam auream quartariarum sex, anulum similiter quartariarum duarum, operculum vasis similiter quartariarum trium, inaurium par aurearum cum margaritis unius quartariae. Aequaliter deferat ei quartarias tres pretio drachmarum ducentarum septemdecim et vestimenta pretio drachmarum quadraginta, armillarum par argentearum, saccum novum drachmarum quattuordecim, ... pretio quadraginta quattuor, παραφέρων vero nomine [.....] aeneum 1, cistam peniarum aeneam 1 [.....], vas aeneum, rurum, [.....], claustrum ad habitus, [.....], arculam ad empitionem(?).....

Ea quae sequuntur nimis sunt mutilata, quin omnino restituiri possint.

6. — REI FAMILIARIS DIVISIO TESTAMENTARIA.

Charta Tebtunica, cuius pars dextera exstat, pars vero laeva et inferior tempore absumptae sunt, exhibit fragmentum syngraphae rei familiaris divisionem testamentariam continentis.

Scriptura a manu haud inexercitata diligenter exarata et admodum subtilis ad s. II p. Chr. n. medium pertinet.

Syngrapha ad id genus spectat, quod obiectivum appellari solet. Testator, cui Πασίων nomen est, legat testamento suam rem familiarem ex aequa parte filiae suae, cuius nomen excidit (l. 3), Ἀρμύσει filio eiusque ancillae Τεφορσαῖτι (l. 4, 11) et Heraclio filio ex ea procreato (l. 11/12, 14), cf. l. 5.

Hereditas, etsi syngrapha e dimidia fere parte desideratur et in altera multas lacunas exhibet, e domicilio (l. 5/6), agro catoecorum (l. 7) ceterisque bonis (l. 8) constare videtur.

Ipsa pactio eo genere quod δύολογία dicitur a Pagine confecta est, id quod e praescripti formula ex parte conservata elucet, cf. e. g. B. G. U. I. 86 = Mitteis, *Chrest.*, No 306, Taubenschlag, *Law*, 153 sq.

Ad contextum carptim restituendum praeterea usui fuit
Pap. Oxyrh. III. 494 = Meyer, *Jur. Pap.* No 24.

Pap. Tebt. 10 × 14,5 cm. II s. p. Chr. n.

[Έτους . . Αὐτοκράτορος Καίσαρος —————— Σεβαστοῦ
Ε]ὺσεβοῦς μεγ[ε]ιρ τα ἐν Τεβτύνει τῆς Πολέμωνος μερίδ[ο]ς τοῦ Ἀρσινοίτου

[Ομολογεῖ Πασίων τοῦ δεῖνος τοῦ — — — — — — — — — — — —] οὐ
ἀπὸ κώμης Τεβτύνεως ὡς ἐτῶν πεντήκοντα ὥκτῳ οὐλὴ γόνατι ἀριστερῷ

[συνγχωρεῖν μετὰ τὴν ἔαυτοῦ τελευτὴν τοῖς τέκνοις Ἀρμῖσι καὶ ———] ωται τῇ γεγονοιείᾳ αὐτῷ ἐκ τῆς μετηγλαγείης αύτο[ῦ] γυναικός Ταπεινᾶ-

Τεφορσαείτι ὅμω[ν] τοῦ Πασίωνος υἱοῦ, τῶν δὲ π[ρο]ρ[ογ] τίντα Ἀρμι-
δοσιν καὶ

5 [————— δ αὐτὸς ὅμολογῶν συνγχωρεῖ
κοινῶς ἐξ Ἱσοῦ [έ]κάστῳ κατὰ τὸ τρίτον μέρος τὴν ὑπαρχούσαν αὐτῷ

[οικίαν καὶ αἰλῆγη — — — — — — — — — — — καὶ ὅσα] συνέρουνται καὶ [ι] τὸν ὄντα πρότερον τόπον καὶ τὰς ὑπαρχούσας αὐτῷ Πασί-

[ωγι] —————— | τοῦ
ἐν [.]όσιος [ἐδ]ά[φ]ει κλήρου κατοικεῖοῦ ἀρούρας πέντε τέταρτον ὥν

ἀρούρη[ς] τέταρτον καὶ ὅσα ἔαν ἄλλα καταλείψῃ ὁ Πασίων ἦ καὶ ἔλει-

[ψεν ——————] . . . γυρὶς ὡν ψ[ὲν] παρενέκκατω ὁ πατὴρ Πασίων ἐκάστηι αὐτῶν κατὰ

10 [τὴν παροῦσαν δημολογίαν ————— τῷ δ[ε] προγεγρα[μμέν]ῳ αὐτῷ Πασίωνος οὗτῷ Ἀρμι[δό]σι συνκεχωρηκέναι
 [———— βούλομαι δὲ τοὺς κληρονόμου[ς εἶναι Ἀρμιδόσιν καὶ Τεφορσάειν καὶ τὸν] οὗτον αὐτῆς Τεφορ-
 [σαῖτος Ἡράκλειον ————— καὶ πρὸς τὴς ἀνὰ τὸ σῶμα] Πασίωνος καὶ[ηδείας καὶ] περιστολῆς καὶ εὐλυτ[ρώσ]εως ὅν ἐὰν [δαπα-
 [νήσωσιν ————— ἀναθ]ημάτων τῶν [ἐν συντιμή]σει δραχμῶν εἰκοσι τεσσάρων . . επ . . γ [————— ἐν]
 τελευτῇ καὶ εἰς τὰ παρὰ Ἡράκλειον καὶ τῶν ἀνηκ[ό]ντων αὐτῷ πά-
 15 [ντων ————— καθιστά-
 ναι δὲ ἐπίτροπον . . . . . ἀ]ν εἶλοι εἰς τὸν κατὰ πάντα τρόπον . .
 [—————]
 ]σαν τῷ ἀνίκοντι . . . . . εἰς τὸν δὲ χρόνον μ[έγ]ιρι ἐὰν ἐν τῇ νόμῳ
 [ἡλικίᾳ γένηται —————
 ἐπιτελ]εῖ[ν] περὶ αὐτῶν ως ἀν [αι]ρῆται . [

sequuntur exigua vestigia 3 linearum

2/3 supplementa a Pap. Berol., BGU I. 86 petita, cf. etiam ll. 4, 8, 9 et 4, 10, 11 huius chartae.

3. pro γεγονότι et μετηλλαχύιας.
4. pro τὸν δὲ προδρόμηντα
6. pro συνηρονται; τὸν ὄντα — τόπον.
7. Nomen proprium exstare videtur.
9. pro παρηγέκατο.
12. Ἡράκλειον cf. 14; — ἀνὰ τὸ σῶμα κτλ., cf. PSI, *Studi Italiani di Filologia Classica*, N. S. XII, 1935, p. 99, col. I. 7 sq.: εἰς κηδείαν καὶ περιστολὴν τοῦ σωματίου μου ταφησομένου Αἴγυπτικα ταφῆ et Pap. Oxyrh. III 494, 24 sq. = Meyer, *Jur. Pap.* No 24: Δώσει... εἰς εδωλίαν αὐτῶν ἦν ποιήσονται πληγίους τοῦ τάφου μου κατ' ἔτος τῇ γενεθλίᾳ μου ἐφ' ὧ διέπειν ἀργυρίου δραχμὰς ἐπατόν.
16. supplementum e BGU 86, 19 petitum.
17. cf. Pap. Oxy. III 494. 19.

Anno . . Imperatoris ————— Augusti Pii, (mense) Mechir II in vico Tebtunico Polemonis regionis pagi Arsi-

noitici. Fatetur Pasion ————— filius ab vico Tebtunico oriundus, utpote quinquaginta octo annorum, cicatrice in genu laevo, concedere post suam mortem liberis Ἀρμᾶσ et ————— procreatae e defuncta uxore ipsius Ταπεινᾶς ————— Τεφορσάτη ancillae Pasionis filii, ipsum vero Ἀρμᾶσιν ante commemoratum et —————. Ipse vero qui assentit concedit publice ex aequa parte cuique eorum de tertia parte quae praesto sunt ei domicilium et propatulum ————— et quae una inveniuntur et locum qui antea fuit et quae Pasioni praesto sunt in [.].όσιος solo fundi catoecorum aruras quinque et quadrans, quarum ————— arurae quadrans et quaecumque alia reliquerit vel reliquit Pasion ————— praeter ea, quae attulit Pasion pater cuique earum secundum hanc praesentem pactionem ————— supra vero commemorato Ἀρμᾶσι ipsius Pasionis filio concedere —————. Propositum mihi est, ut successores fiant Ἀρμᾶσι et Τεφορσάτης et Heraclius ipsius filius Ταφορσάτος ————— et quae de Pasionis corpore ad exsequias, obligationem et mortuum arte medicandum impensa faciant ————— ornamentorum sepulcralium pretio viginti quattuor drachmarum. ————— in fine et ad ea quae sunt Heraclii et ad eum pertineant omnium ————— constituere vero tutorem ..... eligat ad in omnem modum ..... ————— pertinenti ..... ad id vero temporis donec non perveniat ad aetatem lege constitutam ————— ..... exsequi de eis tanquam eligat.... (Hoc loco syngraphā abrumpitur.)

7. — CONVENTUM DOCENDI CUM TEXTORE PACTUM.

Charta Tebtunica, cuius pars inferior servata non est, pertinet ad ea convertta docendi cum fabris textoriis pacta, quae iam saepius inter papyros ad lucem surrexerunt, cf. e. g. Pap. Tebt. II 385, Pap. Oxyrh. II 275, IV 725, Pap. Grenf. II 59, Pap. Rain. 134 (Wessely, *Karanis* p. 32)²¹ = St. Pal. XXII 40. P. Mich. II 121 et III 170-172, P. Oxy. XIV 1647.

²¹ Cf. U. Wilcken, *Grundzüge*, p. 261 et *Chrestomathie* No 324 et Ad. Berger, *Die Strafklauseln in den Papyrusurkunden*, 1911, p. 161 et sq., P. M. Meyer, *Jur. Pap.*, p. 136, No 42.

Conventum, quod charta Tebtunica praebet, factum est 5. I. 170 a. p. Chr. n. inter libertinum, cui Climas est nomen, et Heraclidem fabrum textorum e vico Tebtunis. Qui libertinus tradit textori in disciplinam triennalem Epimachum filium suum et ea conditione, ut puer a patre suo nutriatur atque vestiatur et ut impensa perdescendi ab eodem substituantur atque tributa pendantur. Quibus conditionibus restipuletur textor, iam, quod dolemus, non liquet.

Syngrapha confecta est apud signatorem publicum in vico Tebtunico, cf. Pap. Varsov. 10 col. I. 2, cuius lacuna haec papyro collata certe suppleri potest.

De his conventis docendi inter papyros servatis olim uberrime egit A. Zambon, Διδασκαλικά, *Aegyptus* XV, 1935, p. 3 sq., cf. etiam W. L. Westermann, *Classical Philology* IX, 1914, p. 295 sq. et R. Taubenschlag, *The Law of Greco-Roman Egypt in the Light of the Papyri*, New York 1944, 284.

Pap. Tebt. 17,5 × 9,5 cm. 5 Ianuarii 170 a. p. Chr. n.

Ἐτους ἑνάτου Αὐτοκράτορος

Καίσαρος Μάρκου Αὐρηλίου

Ἀντωνείνου Σεβαστοῦ Ἀρμενιακοῦ

Μηδίκου Παρθικοῦ Μεγίστου καὶ

5 Αὐτοκράτορος[ος] Καίσαρος Λουκίου Αὐρηλίου

Οὐγήρου Σεβαστοῦ Ἀρμενιακοῦ Μηδίκου

Παρθικοῦ Μεγίστου Τύβι τὸ διὰ γραφείου

Ἡρακλείδου Δρυμοῦ τῆς Θεμίστου

μερίδος τοῦ Ἀρσιγοείτου νομοῦ. ἐξεδέ-

10 δω]κε Κλειμᾶς ἀπελεύθερος Ἀρείου

Ψε[ν]έως ως ἐτῶν πεντήκοντα

οὐλὴ ἀγκῶνι δεξιῷ τὸν ἔαυτοῦ υῖδν

Ἐπ]είμαχον Νγώφ Ἡρακλίδι γερ-

δίφ ἀπὸ Τεβτύγεως ως ἐτῶν τριά-

15 κο]ντα τεσσάρων οὐλὴ μετώπωι

ἐξ] ἀριστερῶ[ν] καταμαθεῖν αὐτὸν

Ἐπί]μαχον τὴν γερδιακὴν τέγγην
 εἰς] ἔτη τρία ἀνὰ τὸ τέλημα μηνὸς <τὸ βι>
 τοῦ ἐ]νεστῶτο[ς] ἐνάτ[ο]υ ἔτους τρεφο-
 20 μέν]ου τοῦ παιδὸς ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ
 αὐτοῦ καὶ γοργούν[το]ς αὐτῷ κατὰ
 μῆ]να εἰς τρο[φ]είων λόγον δραχ[μὰς
 τεσσ]άρας καὶ ἵματίζοντος τὸν παιδα
 ἐπὶ]τελοῦντός τε ὑπὲρ αὐτοῦ τῆς μαθή-
 25 σε]ως τελέσματα, τὰς δὲ ἔσταμένας
 ἀπὸ δη]μοσίων ὑπὲρ τοῦ οίου Ἐπιφ[ά-
 χοι] ...]οσγλ...ου κομίσαι παρὸ 'Ηρ[α-
 κλίδος ε]ὑθέως τῷ ἐσχάτῳ ἐτ<ε>ι
 ἀργ]υρίου δραχ[μὰς
 30] ον . νι [
 σύντα]γμα [

8. Cf. Pap. Varsov. 10 col. 1, 2.

18. locus difficillimus lectu: ἀνὰ τὸ τέλημα lectio dubia; τέλημα pro τελείωμα?

21. cf. e. g. P. Oxy. III 496, 16; BGU 1109, 27; P. Tor. 13, 10.

26. cf. BGU 468, 17; P. Oxy. II 275, 17: πρὸς ὅν καὶ εἶναι τὰ δημόσια πάντα τοῦ παιδὸς.

Anno nono Imperatoris Marci Aurelii Antonini Augusti Armeniaci Medici Parthici Maximi et Imperatoris Lucii Aurelii Veri Augusti Armeniaci Medici Parthici Maximi (mense) Tybi 10 per officinam Ἡρακλείδου Δρυμοῦ tabellionis regionis Themisti Arsinoitici pagi. Collocavit Climas libertinus Araei Psenis filii, utpote quinquaginta annorum, cicatrice ulna dextera filium suum Epimachum Nchops apud Heraclidem textorem ab vico Tebtunico, utpote annorum triginta quatuor, cicatrice in laeva frontis parte, ut ipse Epimachus perdiscat artificium textorum in annos tres ad finem mensis Tybi huius anni noni ea conditione, ut puer a patre suo nutritiatur et ut pater praebeat in mensem ad expensa victus quattuor drachmas utque puerum vestiat et persolvat pro illo perdiscendi vectigalia; quae vero statuta sunt de publicis

pro filio Epimacho —— ut accipiat ab Heraclide statim ultimo anno ——— argenti drachmas x — — — — —

Hoc loco syngrapha abrumpitur.

8. — NOMINUM DESCRIPTIO CUM RATIONIBUS ADIECTIS.

Charta hanc nominum descriptionem exhibens anno 1932 in vico Tebtunico ab Italis reperta est. Scriptura, quae cursum suum minime servat, s. II p. Chr. n. tribuenda esse videtur. In parte superiore charta paullulum laesa ac detrita, partes vero media et inferior integrae conservatae sunt.

Pap. Tebt.	18 × 8,5 cm.	II s. p. Chr. n.
------------	--------------	------------------

βάντι ἐφ' Ἰωνιώνους Ἀτρ(έως)	ſ δ
------------------------------	-----

Παβνούτεως Ψεντῷ[σι]ς	— i β
-----------------------	-------

Σερ[α]πίω[ν δοῦλος] . . .	ſ δ
---------------------------	-----

Γεφωρσαόμ[ις? . . .] ρέως	— i γ
---------------------------	-------

5 Κρωνίων τέκτων	— i ζ
------------------	-------

Εὐδα[ί]μων δοῦλος Μαρσεῖ(ο)υ	— i η
------------------------------	-------

Συρίσκα Ἀρπαλάλου χαβ( )	ſ δ
--------------------------	-----

Ποιώλις Ματαεῖς	— i η
-----------------	-------

Μ[. . .]ηλάος Ἀντεράτ(ου)	— i [α]
---------------------------	---------

10 Ὄννού[φρις Φάσως χγνοβ(οσκός)]	— i ε
-----------------------------------	-------

Καπίτων Καπίτωνος	— i
-------------------	-----

(οικον.) Ἀρσενοῦφρις δ καὶ Μου.. αν	ſ δ
-------------------------------------	-----

Μαλαῖς Κολλούθου	ſ δ
------------------	-----

“Αρπαλος Ἀπόπι	ſ δ
----------------	-----

15 Σεραπίων Πέληκις	— i ζ
---------------------	-------

Πλαλᾶς ἀδελφός	— κδ
----------------	------

Μαρεψημῶς ἄλλος	ſ δ
-----------------	-----

Πρωτᾶς Αὐλείου	ſ δ
----------------	-----

Πακῆβηκις ἀδελφός	ſ δ
-------------------	-----

20 Ἡρακλῆς Κρονίωνος πικ( )	ſ β
-----------------------------	-----

Εὐδαιμων Ψιαθωπλόκ(αμος)	$\int \delta$	-γ
Εὐδαιμων Κασειδερόπας		-ς
Πρωτᾶς δ καὶ "Ανικος δοῦλος		-η
'Αμοδης βουκώλος	$\int \delta$	-γ
25 Πρωτᾶς Πρωταρο[δ]τας	$\int \delta$	-γ
Αύληρᾶς Ἀνγειούτας		-η
Τούρβων Γαλάτου		-ν
Χράτης δ καὶ Κουβεισέτις		-ζ
Πρωτᾶς Λακενάνις	$\int \delta$	-γ
30 "Αρπαλος Εύτοίχους Πορδή (?)	$\int \delta$	-γ
(γίνονται) (δραγματι) ρκ (δβολοι) β		

$\int =$ δραγμή; - = δβολές; 31 / $\int \rho \kappa$ - β Pap.

INDICES

I. IMPERATORES

Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ Μάρκος Αὐρήλιος Ἀντωνεῖνος Σεβαστὸς Ἀρμενιακὸς Μηδικὸς Παρθικὸς Μέγιστος καὶ Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ Λούκιος Αὐρήλιος Οὐνῆρος Σεβαστὸς Ἀρμενιακὸς Μηδικὸς Παρθικὸς Μέγιστος 7.1.

II. GEOGRAPHICA

Regiones, pagi, vici etc.

Ἀλεξάνδρεια 4.6
Ἀρσινοῖτης 6.1; 7.9
Θερμίστου μερίς 7.8
Οξυρύγχων πόλις 5.1, 5

Πολέμωνος μερίς 6.2
Σαραπιείον — τράπεζα περὶ τοῦ πρὸς
Οξυρύγχων πόλει Σαραπίου 5.6
Τεβτῶνις 6.1, 2; 7.14

III. INDEX NOMINUM

Ἀριστος 8.24
Ἀνικος v. Πρωτᾶς
Ἀντέρατος v. Μ... πλάος
Ἀνγειοῦτας v. Αἴληρᾶς
Ἀπολλώνιος 5.1
Ἀπόπι v. Ἀρπαλος
Ἀρείος Φενέως 7.10
Ἀρμῦσις Πασίωνος 6.3, 4, 10, 11
Ἀρπαλος Εύτοίχους 8.30
Ἀρπαλος Ἀπόπι 8.14
Ἀρπάλαλος v. Συρίσκα
Ἀρσενοῦφις δ καὶ Μου... αν 8.12
Ἀτρεύς v. Ἰουνιώνης 8.1
Ἄδλειος v. Πρωτᾶς 8.18
Ἄδληρᾶς Ἀνγειοῦτας 8.26
Γάλατος v. Τούρβων 8.27
Γεφωρσωόμ[ις?] 8.4
Διονυσία 5.7
Διονύσιος Κάτωνος 5.4, 8
Δρυμός v. Ἡρακλείδης

Ἐπίμαχος Νγάψ Κλειμάτος 7.13, 17
Ἐνδαιμονίς 5.8
Ἐνδαιμών 8.6 — Ψιαθωπλόκαμος
8.21 — Κασειδερόπας 8.22
Ἐντοίχης v. Ἀρπαλος
Ἡρακλείδης Δρυμοῦ 7.8
Ἡράκλειος 6.11* 6.14
Ἡρακλῆς Κρονίωνος 8.20
Ἡρακλίς 7.13, 27
Θέων 5.2
Ιουνιώνης Ἀτρέως 8.1
Κασειδερόπας v. Εύδαιμων
Καπίτων Καπίτωνος 8.11
Κάτων v. Διονύσιος
Κλειμᾶς 7.10
Κολλοῦθος v. Μαλαΐς 8.13
Κουβεισέης v. Χράτης
Κρονίων v. Ἡρακλῆς
Κρωνίων 8.5

- Λακενάνις v. Πρωτᾶς
 Μαλαῖς Κολλούθου 8. 12
 Μαρσεῖος 8. 6
 Μαρεψῆμ. 8. 17
 Ματαεῖς v. Ποιώλις 8. 8
 Μου..αν v. Ἀρσενόφρις
 Μ...πλάος Ἀντεράτου 8. 9
 Νγώψ v. Ἐπίμαχος 7. 13
 Ὄνυούφρις Φάσως 8. 10
 Ι.].όσις 6. 7
 Πακῆβης 8. 19
 Πασίων 6. 2*, 4, 6, 8, 9, 10, 12
 Παβνου. εύς Ψεντῶσις 8. 2
 Παϊσίρις 5. 2
 Πέληηκις v. Σεραπίων
 Πλαλᾶς 8. 16
 Ποιώλις Ματαεῖς 8. 8
 Πρωταροῦτας v. Πρωτᾶς
 Πρωτᾶς Αὐλείου 8. 18
 Πρωτᾶς ὁ καὶ Ἀνικος 8. 23
 Πρωτᾶς Πρωταροῦτας 8. 25
 Πρωτᾶς Λακενάνις 8. 29
 Σεραπίων 8. 3 — Πέληηκις 8. 15
 Συρίσκα Ἀρπαλάλου 8. 7
 Ταπεινᾶς 6. 3
 Ταωτοῦς 5. 1
 Τεφορσᾶς 6. 4, 11
 Τούρβων Γαλάτου 8. 27
 Φάσως v. Ὄνυούφρις
 Χράτης ὁ καὶ Κουβεισέης 8. 28
 Ψενεύς v. Ἀρείος 7. 11
 Ψεντῶσις v. Πακνου. εύς
 Ψιαθωπλόκαρος v. Εὐδαιμων

IV. INDEX VOCABULORUM

ad Nos 3-8.*

- ἀγαπᾶν 3. 10
 ἀγκῶν 7. 12
 ἀδελφός 8. 16, 19
 ἀδικῶς 3. 2
 αἵρειν 6. 15, 17
 ἀλλήλων 5. 24
 ἀλλά 3. 6
 ἄλλος 4. 9; 5. 25; 6. 8; 8. 17
 ἀλυσίδιον 5. 10
 ἄν 4. 7, 12; 6. 15, 17
 ἄνα 5. 22; 6. 12*; 7. 18
 ἄναθημα 6. 15*
 ἄνήκειν 6. 14, 16
 ἄναδικησαι 4. 13
 ἀντιλέγειν 4. 5
 ἀπελευθέρα 5. 8
 ἀπελεύθερος 5. 2; 7. 10
 ἀπό 5. 1, 3, 9; 6. 2; 7. 14. 26
 ἀργύρεος 5. 17
 ἀργύριον 7. 29
 ἄρα 3. 5
 ἀριστερός 6. 2; 7. 16
 ἄρουρα 6. 7, 8
 ἀσφαλής 5. 7
 ἀλή 6. 6*
 ἀντές passim
 ἀντός 6. 3, 10
 ἀντοκράτωρ 6. 1*; 7. 1, 5

*) voces quae in lacunis restitutae sunt asterisco notantur.

- βαίνειν 8. 1
 βίος 3. 5
 βουκόλος 8. 24
 βούλεσθαι 4. 12; 6. 11*;
 γαμεῖσθαι 5. 9
 γάρ 3. 7
 γίγνεσθαι 6. 3, 17*; 8. 31
 γερδιακός 7. 17
 γέρδιος 7. 13
 γόνυ 6. 2
 γραφεῖον 7. 7
 γυνή 6. 3
 δακτύλιος 5. 11
 δαπανᾶσθαι 6. 12*
 δέ 5. 19; 4. 1, 3, 10, 14; 6. 15, 16
     7. 25
 δέκα 5. 15, 18
 δεξιός 7. 12
 δέχεσθαι 4. 8
 δημόσια, τὰ — 7. 26
 διά 3. 10; 5. 5; 7. 7
 διακόσιοι 5. 15
 δίκαιος 3. 2*
 διψήνη 6. 4
 δοῦλος 8. 3, 6, 23
 δραχμή passim
 δύο 5. 11
 ἐάν 4. 1, 5, 10, 14; 6. 8, 12, 16
 ἐαυτοῦ 6. 3; 7. 12
 ἐγγυος 4. 10
 ἐγώ 5. 7, 10
 ἐδαφος 6. 7
 εἰδέναι 3. 7
 εἰσάγειν 4. 7
 εἴκαστος 6. 5, 9
 ἐκεῖ 3. 6
 εἴκοσι 6. 13
 εἰς 6. 14, 15, 16; 7. 18, 22
 εἴναι 3. 2, 3, 5, 8; 6. 6, 11*
 ἐκδιδόναι 7. 9
 ἐλάσσων 4. 1
 ἐλάχιστα 3. 10
 ἐν 5. 10, 14, 16, 19
 ἐνατος 7. 1, 19
 ἐνεργός 3. 4*
 ἐνιστάναι 7. 19
 ἐνώπιον 5. 12
 ἐξ 5. 25; 6. 5; 7. 16
 ἔξι 5. 11
 ἐξέστω 4. 2, 11, 13
 ἐπί 4. 4; 4. 11; 5. 7; ἐφ' 8. 1
 ἐπιτηρητής 5. 5
 ἐπιτελεῖν 6. 17*; 7. 24
 ἐπίτροπος 6. 15
 ἐπτά 5. 15
 ἐσχατος 7. 28
 ἐτερος 4. 4, 6
 ἐτι 3. 6*
 ἐτος 6. 1, 2; 7. 1, 11, 14, 18, 19, 28
 εὐθέως 7. 28
 εὐλύτρωσις 6. 12
 εῦνους 3. 7
 εὐεβῆς 6. 1
 ζεῦγος 5. 13, 17
 ἦ 3. 8; 4. 4; 5. 25
 ἥλικία 6. 17*
 θεραπεύειν 3. 7
 θυγάτηρ 5. 7
 ἴματίζειν 7. 23
 ἴματιον 5. 15
 ἵσος 6. 5
 ιστάναι 7. 25

- ισχύειν 3. 9
 ισως 5. 13*
 κάδιον 5. 21
 καινός 5. 17*
 καίσαρ 6. 1* 7. 2. 5
 καθιστάναι 6. 15*
 καλεῖν 4. 10
 κατά 4. 3; 5. 4; 6. 5, 9, 15; 7. 21
 καταλείπειν 6. 8
 καταμαθεῖν 7. 16
 κατεγγυᾶν 4. 3
 κατεγγυᾶσθαι 4. 2
 κάταικικός 6. 7
 κηδεία 6. 12*
 κίβωτον 5. 23
 κλάνιον 5. 16
 κλειστρον 5. 22
 κλῆρος 6. 7
 κληρονόμος 6. 11
 κοινώς 6. 5
 κομίζειν 5. 14; 7. 27
 κόπος 4. 9
 κρείττον 5. 8
 κρίνειν 4. 4, 7
 κρίσις 4. 11
 κώμη 6. 2
 λείπειν 6. 8
 λογισμός 3. 3, 6
 λόγος 3. 7, 11; 4. 12; 7. 22
 λύπη 3. 3, 5, 7, 8
 μάθησις 7. 24
 μέγας 3. 10; 7. 4, 7
 μέν 5. 10
 μερίς 6. 1; 7. 9
 μέρος 6. 5
 μετά 5. 24; 6. 3
 μεταλλάσσειν 6. 3
 μέτωπον 7. 15
 μεγείρ 6. 1
 μέγρι ἐάν 6. 16
 μή 3. 2
 μηδέν 3. 4
 μηκέτι 4. 13
 μήν 7. 18, 22
 μήτηρ 5. 1, 8
 μία 5. 13
 μόνος 3. 3
 νόμος 6. 16*
 νομός 6. 1; 7. 9
 νόσος 3. 8
 θρολός 8 passim
 οἰκία 6. 6*
 θκτώ 6. 2
 θλίγος 3. 9
 θμοίως 5. 11, 12
 θμολογεῖν 5. 3; 6. 2*, 5
 θμολογία 6. 10*
 θργή 3. 9
 θργίζεσθαι 3. 10
 δε 4. 12; 6. 6, 7, 12
 δσος 6. 6*, 8
 οὐκ 3. 6*
 οὐλή 6. 2; 7. 12, 15
 παις 7. 20, 23
 παρά 5. 6; 6. 14; 7. 27
 παραφέρειν 6. 9
 παράφερνα 5. 19
 παρεῖναι 6. 10*
 πάς 6. 14, 15
 πατήρ 6. 9; 7. 20
 πείθεσθαι 4. 6
 πείθειν 3. 11
 πέντε 6. 7
 πεινώτος 5. 13

- πεντήκοντα 6. 2; 7. 11
 περί 5. 5; 6. 17
 περιστολή 6. 12
 πόλις 5. 2, 3, 6, 9
 πόνος 3. 4*
 πολύς 3. 8
 ποιεῖν 4. 12*
 πορδή (?) 8. 30
 πράκτωρ 4. 9
 πράττειν 3. 2
 προαγορεύειν 6. 4
 προγράφεσθαι 6. 10
 πρός 5. 5; 6. 12*
 προσφώνησις 5. 4
 πυνθάνειν 5. 12
 σακηγόν 5. 17
 σαφής 3. 6*
 σεβαστός 6. 1*; 7. 3, 6
 σημαίνεσθαι 4. 14*
 σιτοδοχεῖον 5. 20
 σκάψιον 5. 21
 σκεύος 5. 22
 σοφός 3. 11
 σύ 5. 6, 7
 συγγενής 3. 5
 συνευρίσκειν 6. 6
 συγχωρίζειν 6. 10
 συγχωρεῖν 6. 3*, 5
 σύνταγμα 7. 31
 συντίμησις 5. 14, 16; 6. 15
 σῶμα 6. 12*
 τέκτων 8. 5
 τελείωμα 7. 18
 τέλεσμα 7. 25
 τέκνον 6. 3*
 τελευτή 6. 3*, 14
 τεσσαράκοντα 5. 16, 18
 τεσσαρες 5. 18, 19; 6. 13; 7. 15, 23
 τετάρτη 5. 10, 11, 12, 13, 14
 τετάρτον 6. 7, 8
 τέχνη 7. 17
 τί 3. 5; τίς 4. 4, 5
 τιμή 5. 18
 τύπος 6. 6
 τράπεζα 5. 6
 τρεις 5. 12, 14; 7. 18
 τρέφεσθαι 7. 19
 τριάκοντα 7. 14
 τρίτος 6. 5
 τρόπος 6. 15
 τροφεία 7. 22
 τρόφιμος 5. 7
 τυγχάνειν 3. 6
 τύβι 7. 7, 18
 οἵδες 6. 4, 10; 11; 7. 12, 26
 οὐπάρχειν 6. 5, 6
 οὐπέρ 7. 24, 26
 οὐηρετεῖν 4. 8
 οὐπό 4. 6; 7. 20
 φάρμακον 3. 3; 3. 11
 φέρειν 3. 8
 φερνή 5. 10
 φιλεῖν 3. 9
 φοβεῖσθαι 3. 4
 γαίρειν 5. 3
 γαλκοῦς 5. 20, 21
 γηγοβοσκός 8. 10
 γοργηεῖν 7. 21
 γρόνος 3. 9; 6. 16
 γρυσσοῦς 5. 10, 13
 γωρίς 6. 9
 ὄνή 5. 23
 ώς 4. 7; 7. 14
 ώς ἄγ 6. 17

V. MAGISTRATUS, TITULI PUBLICI etc.

εἰσάγων*	4. 7	γραφεῖον Ἡρακλείδου Δρυμοῦ 7. 7
ἐπιτηρητὰς τῆς περὶ τοῦ πρὸς Ὀξυ-		πράκτορες 4. 9
ρύγχων πόλει Σαραπίου τραπέ-		
ζης 5. 5		

VI. NUMMI, MENSURAE etc.

ἀρουρα	6. 7, 8	δρυόλις 8 passim
δραχμή passim		τετάρτη 5 passim

VII. MENSES ET DIES

μεγεθρ	τα 6. 1	τῶβι τ 7. 7. cf. 18.
--------	---------	----------------------

Inter papyros Aegypti et rebus ap. Opus XVII. 2090
claris manibus existit ad hanc etiam epigrafe. Quae
pertinet data, unde congeritur ad locutionem sancte illi
pertinentem exhibet. Propter omnium similitudinem et con-
ponens proximitatem ea cum ad eandem docum. pertinere
videtur.

CONSPECTUS PAPYRORUM

	p. Chr. n.	Pag
1. Euripides, Phoenissae vv 1079-1095	II s.	81
2. Euripides, Andromacha vv 1134-1142 et 1164-1172	V s.	84
3. Sententiae Menandreae	II s.	87
4. Legum iudicialium fragmentum	III s. a. Cbr. n. .	92
5. Bonorum transactio matrimonialis	II s. , ...	94
6. Rei familiaris divisio testamentaria	II s.	96
7. Conventum docendi cum texore pactum	II s.	99
8. Nominum descriptio cum rationibus adiectis . II s	II s	102

TABULAE

1. Pap. 3	in fine adiectae
2. Pap. 4	

INDICES

A. Index nominum	104
B. Index vocabulorum	105